GUIA D'UTILITZACIÓ

DIMENSIÓ PRAGMÀTICA: TIPUS de TEXT Dimensió referent a l'ús del llenguatge en un context, referit a l'estructura del discurs que pot ser de diferents tipus: argumentatiu, expositiu, descriptiu, instructiu, conversacional, narratiu, etc. En aquesta avaluació es requereix que l'alumne elabori un text narratiu (relat o forma de presentar fets, accions, esdeveniments) **DIMENSIÓ MORFOSINTÀCTICA** Dimensió referent als tipus de paraules que formen el discurs, les seves formes gramaticals, així com la manera com s'organitzen, o sigui l'estructura i tipus de sintagmes i d'oracions que es fan servir.		
1	**ADEQUACIÓ** Es tracta de respondre a allò que se li demana, que en aquest cas és elaborar una narració, i amb el registre adient a la situació en què es troba.	
PUNTS	0	No respon a allò que se li demana (fer una narració): descriu, enumera… però no narra. *La producció oral no s'ajusta a allò que se li ha demanat, perquè no fa una narració sinó que produeix un altre tipus de discurs, que pot ser expositiu o descriptiu o d'altres tipus.*
	1 2	Respon al que se li demana (fer una narració) però amb un registre inadequat (excessivament formal o excessivament informal o vulgar). *La producció oral s'ajusta a allò que se li demana però amb un tipus de vocabulari i d'estructures sintàctiques massa formals (ex. La infància és una etapa en què passen molts d'esdeveniments; jo me vaig desplaçar tan ràpid per un pendent que vaig caure i me vaig fer una ferida incisiva que va requerir atenció mèdica), o per altra banda, excessivament vulgar (Ex. Ei, tio, jo que anava en bici per una costa i me vaig pegar una nata, tio, que vaig haver d'anar que m'ho curassin!).*
	3	Respon a la demanda (fer una narració) i ho fa amb el registre correcte. *La producció oral s'ajusta a allò que se li demana, en aquest cas, fer una narració i, a més, utilitza el vocabulari i les estructures sintàctiques adients a la situació en què ens trobam.*
2	**COHERÈNCIA** Es refereix a la connexió entre les oracions que formen un relat per tal que aquest mostri un fil argumental.	
PUNTS	0	No hi ha relació lògica (causal, temporal o jeràrquica) entre les parts del discurs, de manera que resulta inintel·ligible. *No s'entén el relat perquè no hi ha relació lògica entre el que explica, ja sigui perquè no respecta:* *- la relació causa-efecte (ex. Vaig caure perquè era dijous);* *- l'estructuració del temps (ex. Vaig entrar i vaig obrir la porta);* *- la jerarquia (ex. Vaig entrar. Vaig veure que no hi era. Me va costar entrar perquè no contestava al timbre).*
	1 2	El discurs presenta errors en la seqüència lògica entre els esdeveniments que pretén explicar, encara que s'entén el sentit global. *El relat s'entén en sentit global, però hi ha alguns aspectes que no estan clars del tot, perquè:* *- no ens aporta la informació suficient per tal que l'interlocutor el pugui entendre (ex. parlar d'un lloc sense que l'interlocutor sàpiga ni on ni a quin tipus de lloc es refereix).* *- no existeix una relació causa-efecte clarament establerta*
	3	El discurs manté una relació lògica entre els seus elements, existeix una progressió temàtica –ordena les idees en forma seqüencial. *Es tracta d'una explicació lògica, coherent i completa sobre un esdeveniment, que l'interlocutor pot comprendre sense dificultats.*

<table>
<tr><td>3</td><td colspan="2">COHESIÓ
Presència de mecanismes formals o elements gramaticals que permeten establir relació entre les oracions i les idees, com són:
- els connectors (preposicions, conjuncions, expressions adverbials…)
- els verbs (en aspecte i temps adients),
- els pronoms i altres díctics (ell, li, aquesta, aquell, allà, ahir,...)
També, una disposició que respecti l’estructura interna de la narració: presentació-nus-conclusió, donant a l’interlocutor la informació necessària per poder comprendre el missatge i completant el relat amb explicacions complementàries adients.</td></tr>
<tr><td>3.1</td><td colspan="2">COHESIÓ - ORACIONS</td></tr>
<tr><td rowspan="4">PUNTS</td><td>0</td><td>El text oral no està cohesionat: la majoria de les idees i/o frases no s’enllacen les unes a les altres i les oracions són molt simples, incorrectes o incompletes.
El relat consta d’un seguit d’oracions però sense cap connector que les relacioni entre elles de manera que el missatge no s’entén (ex. “Ell mirava. Va arribar. I plorava” en lloc de “Ell mirava, i quan va arribar tot d’una va veure que plorava”). Aquestes oracions poden ser també massa simples, amb errors sintàctics o inacabades.</td></tr>
<tr><td>1</td><td rowspan="2">La major part del text oral està compost per oracions simples enllaçades amb el mateix connector. Hi ha algunes oracions incompletes o sense enllaçar.
El relat consta d’una sèrie d’oracions connectades però:
- sempre amb el mateix nexe (ex. Ell mirava i va venir i va veure que plorava i...)
- de vegades les oracions no estan acabades (Jo volia... però ma mare me va dir que no podíem...).</td></tr>
<tr><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>El text oral està enllaçat amb connectors: temporals (quan), ordinals (primer…), causals (perquè) i/o adversatius (però). Empra oracions compostes.
El relat està format per oracions completes, simples i compostes correctament construïdes i connectades amb els nexes adients (Ex. Jo volia tenir un ca però ma mare me va dir que no podíem. És que a ca nostra no tenim espai, perquè vivim a un pis).</td></tr>
<tr><td>3.2</td><td colspan="2">COHESIÓ - TEMPS VERBALS</td></tr>
<tr><td rowspan="4">PUNTS</td><td>0</td><td>El text oral no està cohesionat: hi ha errors en els verbs, ja sigui per manca de concordança, per fer un ús incorrecte del temps, el mode o l’aspecte verbals.
El text oral és difícil de comprendre perquè els verbs no estan ben conjugats:
- en el temps adient (present, passat, futur) o hi ha canvis inadequats (ex. Tu menjaves. Després jugues en el pati)
- en l’aspecte correcte (acció acabada o inacabada. Ex. el nin ha corregut i entràvem a la classe)
- en el mode (indicatiu, subjuntiu) (ex.“Quan jo guanyava ell no jugués”)</td></tr>
<tr><td>1</td><td rowspan="2">El text oral està cohesionat encara que hi ha alguns canvis no justificats en el temps, el mode o l’aspecte verbal.
El text oral s’entén, però de vegades apareixen formes verbals incorrectes (ex. Ahir tu caminaves i has caigut dins un forat).</td></tr>
<tr><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>El text oral està cohesionat, respectant el temps, el mode i l’aspecte verbals adients en tota la narració.
Al text es conjuguen els verbs sense errors: ni en el temps, ni en el mode ni en l’aspecte.</td></tr>
</table>

3.3	COHESIÓ - **PRONOMS**	
PUNTS	0	El text oral no està cohesionat: hi ha múltiples errades de pronoms (forts i/o febles) o omissions d'alguns, que dificulten la comprensió del missatge. *El text oral no s'entén perquè els pronoms que utilitza en narrar no són correctes, o no els usa, per tant no podem saber a qui o a què es refereix. Ex. "Vaig anar a la festa i per tan no vàrem anar" (a la frase manca un pronom per referir-se al lloc on anaren, en aquests cas, el pronom hi).*
	1	El text oral està cohesionat, malgrat hi ha alguna errada de pronoms (forts i/o febles) o omissió d'algun que no dificulta la comprensió del missatge. *El text oral s'entén però es detecten errors als pronoms, ja sigui per canvi o per omissió. Ex. "Jo vaig anar i no me va agradar" en lloc de "Jo hi vaig anar i no me va agradar".*
	2	
	3	El text està cohesionat: s'utilitzen els pronoms correctament. *Els pronoms de tota mena s'utilitzen correctament, la qual cosa ajuda a la comprensió del missatge.*

DIMENSIÓ FONÈTICA *Dimensió referent als sons que formen la parla, a la producció correcta dels sons corresponents al llenguatge i que són propis de cada idioma.* **DIMENSIÓ SEMÀNTICA** *Dimensió referent al significat de les paraules, tant al conjunt de paraules o lèxic, com a la seva complexitat, varietat i riquesa.*		
4.1	FONÈTICA: **ARTICULACIÓ** Producció correcta dels sons que formen part d'un idioma.	
PUNTS	0	Presenta dificultats d'articulació i/o fonològiques que afecten a la intel·ligibilitat del seu missatge. *El missatge no s'entén o bé és difícil d'entendre perquè presenta dificultats en l'articulació dels sons; canvia un so per un altre, omet sons o síl·labes o els canvia de lloc, etc*
	1	Presenta alteracions en l'articulació que no afecten a la intel·ligibilitat del missatge (ex: a les vocals, s sonora, b/v, ll...). *El missatge s'entén però se detecten clarament errors en l'articulació de sons que no són correctes, tenint presents les variants dialectals. Ex. Juna per lluna; rossa per rosa; aròs per arròs.*
	2	
	3	Articula correctament els sons de la parla (segons les característiques dialectals de l'entorn). *No es detecta cap error en l'articulació dels sons, de manera que la seva parla és completament intel·ligible.*

4.2	FONÈTICA: **ENTONACIÓ** Successió de tons al llarg d'una seqüència fònica, que marquen la intencionalitat de la producció: enunciació (que afirma o nega), exclamació, interrogació.	
PUNTS	0	L'entonació és monòtona, poc natural. Les inflexions no estan marcades. *Quan parla no fa les variacions necessàries en la tonalitat de la veu per marcar enunciacions, interrogacions i exclamacions, de manera que la seva parla resulta monòtona, plana.*
	1 2	L'entonació és adequada però les inflexions estan poc marcades. *Quan parla se noten diferències en la tonalitat de la veu a les frases per marcar les inflexions, però poques vegades i de forma dèbil.*
	3	L'entonació és adequada, amb inflexions ben marcades. *Quan parla marca perfectament les variacions en la tonalitat de les oracions enunciatives, exclamatives i interrogatives, de manera que resulta clara i entenedora.*

5.1	**VOCABULARI: VARIETAT LÈXICA** Riquesa de paraules per expressar el missatge, paraules diferents de significat semblant i sinònims.	
PUNTS	0	Utilitza un repertori de paraules limitat per expressar-se, repetint els termes de forma reiterativa. *El seu discurs està compost per un repertori de paraules molt limitat, de manera que repeteix les mateixes vàries vegades fent que el seu llenguatge sigui molt pobre.*
	1 2	Utilitza un repertori de paraules suficient però limitat. *El seu discurs és correcte però utilitza poca varietat de paraules.*
	3	Utilitza més d'una paraula per referir-se a conceptes semblants,vocabulari variat i ric. *El seu discurs és molt ric, utilitza diferents paraules per referir-se a conceptes semblants.*
5.2	**VOCABULARI: PRECISIÓ I COMPLEXITAT LÈXICA** Capacitat d'utilitzar la paraula exacta per expressar allò que vol, sense interferències d'altres llengües i, a més, amb un grau d'abstracció més alt, amb paraules que pertanyen a la mateixa família, derivades, compostes, etc.	
PUNTS	0	Comet errors en la utilització de les paraules, amb nombroses interferències d'altres llengües, empra vulgarismes i paraules molt bàsiques lligades directament als objectes reals (manca d'abstracció). *Utilitza paraules lligades a objectes reals, tangibles, empra molts de vulgarismes, paraules genèriques (ex. una cosa, daixones, això, allò...) o canvia una paraula per una altra de significat semblant però no l'adient.*
	1 2	S'expressa amb un vocabulari correcte però d'un nivell d'abstracció bàsic (paraules lligades directament als objectes reals), sense matisos semàntics ni conceptes abstractes i amb algunes interferències d'altres llengües. *Utilitza un vocabulari bàsic, però sense errors, i sense paraules precises o d'un nivell alt de concreció.*
	3	S'expressa amb un vocabulari precís, sense interferències d'altres llengües, emprant paraules abstractes. *Les paraules que utilitza són les adients per expressar el seu missatge, sense errors i amb una certa complexitat (utilitza paraules compostes, derivades...) i amb un nivell d'abstracció alt.*

6	**FLUÏDESA** Determinada per la relació entre el temps i la producció verbal (**ritme**), de manera que podem trobar persones amb desajustaments en el ritme: aturades inadequades en el seu discurs, repeticions de sons, síl·labes o paraules, dificultats per iniciar la producció oral, manca de sincronia entre la respiració i l'emissió que fa allargar els sons, etc.	
PUNTS	0	No troba les paraules adients per expressar-se, s'interromp i dubta de forma significativa, de manera que el seu discurs no és continu ni ordenat. *El discurs és poc fluid, amb freqüents interrupcions, velocitat inadequada i amb frases sense acabar o construïdes amb mots crossa o mots omplidors [1]. (“Aquesta cosa me deixona molt, no?”)* *Quan parla hi ha freqüents aturades, repeticions, o prolongacions dels sons o síl·labes —tant a l'inici de la paraula com a la meitat— o de la frase, excessius dubtes, i pot deixar les frases sense acabar.*
	1	El seu discurs té interrupcions i dubtes ocasionats per problemes d'accés al lèxic (mots crossa), però utilitza estratègies que li permeten prosseguir el discurs. *El discurs és fluid però amb algunes interrupcions i frases sense acabar.*
	2	*Quan parla se produeixen algunes aturades poc adients, que no aporten informació, o bé deixa algunes frases sense acabar.*
	3	Troba les paraules adequades per expressar allò que vol dir, de manera que el seu discurs continu. *El discurs és fluid, sense vacil·lacions, amb velocitat adequada, les pauses marcades correctament i les frases acabades. Quan parla s'expressa sense aturades inadequades, sense dubtes, amb frases completes i seguint un ritme de parla correcte.*
7	**GESTOS - EXPRESSIVITAT MANUAL I FACIAL – MIRADA** Moviments corporals que acompanyen el llenguatge verbal, i que contribueixen a la comprensió per part dels interlocutors. Poden ser gestos manuals i facials, o dirigir la mirada i mantenir el contacte ocular amb les persones amb qui parla.	
PUNTS	0	Els gestos i l'expressió facial no acompanyen el discurs. Mostra rigidesa i/o exagera els gestos, no gesticula gens o intenta substituir l'expressió oral per gestos. De vegades no estableix contacte ocular. *No acompanya dels gestos adients el llenguatge oral: braços i mans immòbils, cara inexpressiva o bé, moviments de la cara, gestos amb mans i braços exagerats, o bé no fixa la mirada en l'interlocutor.*
	1	Acompanya el discurs amb alguns gestos poc significatius. De vegades el contacte ocular és insuficient o poc funcional. *El llenguatge oral està acompanyat d'alguns gestos poc naturals, quasi estereotipats, repetits o rígids, que no aporten significat o no ajuden a la comprensió del discurs. La mirada no es manté o no ajuda a transmetre als interlocutors el missatge ni que mantenguin l'interès.*
	2	
	3	Complementa la intervenció amb gestos i expressions facials que acompanyen el discurs i en faciliten la comprensió. Utilitza la mirada per donar suport i establir relació comunicativa amb els interlocutors. *El llenguatge oral està acompanyat dels gestos adients, de manera que el seu relat resulta reforçat per aquesta expressivitat de gestos i de cara. Utilitza la mirada per adreçar-se als interlocutors i mantenir la seva atenció.*

[1] Mots crossa o mots omplidors: en castellà, *muletillas.*